

PRIMORSKI DNEVNIK

8554 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P. 126
66001 KOPER

Plačnina plačana v gotovini
Cena 400 lir

Leto XXXVI. Št. 251 (10.771)

TRST, četrtek, 30. oktobra 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdobi« v Gocvi pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

PO DOKAJ NEZANIMIVI RAZPRAVI

Senat izglasoval zaupnico vladi Morda že jutri gospodarski odlok

Forlani napovedal potovanje ministra Emilia Colomba v Moskvo
Socialdemokrati zahtevajo globalno reševanje gospodarske krize

RIM — Tudi senat je izglasoval zaupnico Forlanjevi vladi, ki je tako dokončno prevzela posle. Za zaupnico je glasovalo 188 senatorjev, proti pa 120. Oba liberalna senatorja sta zapustila dvorano pred glasovanjem, kajti v senatu pravilnik ne dopušča vzdržanja. Za vlado so glasovali senatorji štirih vladnih strank ter predstavniki Južnotrojske ljudske stranke in Union Valdotaiane.

Tudi večeršnja razprava je bila dokaj nezanimiva. Vsa vprašanja so poglabljali le med razpravo v politični zbornici in tudi v tistih točkah, ki so zadevale najakutnejša vprašanja, to je spaj in petrolejski skandal, ni bilo večerjane bistvenega novega.

Forlani je v odgovoru govoril eno uro in v glavnem ponovil izjave iz poslanske zbornice. Omembe vredno je dejstvo, da je Forlani napovedal, da bo zunanji minister Colombo v kratkem odpotoval na obisk v Moskvo. Do obiska bi moralo že priti, vendar so ga odložili zaradi vladne krize. Kar zadeva odnose s komunisti je ministri predsednik dejal, da razvoj italijanskega političnega dogajanja in sama ustava silijo KPI k večji soodgovornosti od tiste, ki je bila

povzročil padec Cossigove vlade. Skratka, novi odlok naj bi vseboval tudi možnost odbitka zdravstvenih stroškov od obdavčljive vsote, povzročanje akcij davkov IRPEF, IL OR in IRPEG, ki jo je treba plačati v novembru (od 75 na 85 odstotkov) in nekatere druge manjše ukrepe. Kasneje naj bi se vlada ponovno lotila davka na dohodek fizičnih oseb in naj bi ponovno predlagala revizijo alihtov, po kateri naj bi tisti, ki imajo nižje dohodke, plačali nekoliko nižje davke od sedanjih.

Vendar pa ni rečeno, da bo šlo vse tako gladko. Tajnik socialdemokratske stranke Pietro Longo je večerj zahteval od Forlanija, vsaj odobri gospodarski odlok, ki bi vseboval podražitev bencina, spremembo nekaterih alihtov davka na dodatno vrednost DVA in zvišanje davka na proizvodnjo alkoholnih pijač. Sicer pa kaže, da bo vlada sprejela sklep, ki bo zelo podooben gospodarskemu odloku, ki ga je parlament zavrnil in s tem

V ZVEZNEM ZBORU SKUPŠČINE SFRJ

Osnutek dopolnil ustavi Jugoslavije

Razprava bo potekala do 10. februarja 1981 - Sprejet zakon o temeljnih varnostih prometa - Vprašanje o finansiranju ZOI v Sarajevu

BEOGRAD — Vezni zbor skupščine SFRJ je večerj sprejel osnutek dopolnil ustavi Jugoslavije. Sedem dopolnil na ustavo SFRJ ureja vprašanja kolektivnega dela in odgovornosti v vseh organih oblasti in samoupravljanja.

V drugem dopolnilu je določeno, da voljene in imenovane funkcionarje in druge nosilce samoupravljanja, javnih in drugih družbenih služb, volijo na štiri leta, če za posamezno položaje ni z ustavo drugače določeno. Lahko so izvoljeni ali imenovani največ dvakrat zapored na isti položaj.

Predsednika in podpredsednika skupščine SFRJ in predsednike zborov skupščine SFRJ volijo za eno leto in sicer vsako leto iz druge republike in pokrajine. Sprejeti so tudi enotno inčio za volitev članov ZIS. Uvodni postopek predlaganja kandidatov za izvolitev predsednika in članov ZIS bo potekal v SZDLJ. Iste osebe in močose dvakrat zapored izvoliti za predsednika ZIS, medtem ko lahko član ZIS izvolijo največ dvakrat zapored na to dolžnost. Po poteku dveh let od izvolitve predsednika in članov ZIS bodo zbori skupščine SFRJ na podlagi poročila o delu ZIS ocenili delo svojega izvršnega organa in odločili o izjasnjevanju zaupnice ZIS.

Po končani razpravi je vezni zbor sklenil, da osnutek dopolnil da v javno razpravo, ki bo potekala do 10. februarja prihodnje leto.

Po dolgotrajnih pripravah in javni razpravi so člani veznega zbora večerj sprejeli tudi zakon o temeljnih varnostih prometa na cestah. Med bistvenimi novostmi tega zakona je naloženo, da poslej za prometne nesreče ne bo odgovarjal le voznik, kot se je najpogosteje dogajalo, temveč tudi graditelji in projektanti cest, izdelovalci in vzdrževalci vozil in sploh vsi tisti, ki so kakorkoli povezani s prometom.

Na avtomobilskih cestah bodo poslej veljale omejitve 120 kilometrov na cesti, rezerviranih za motorni promet 100 in na ostalih cestah 80 kilometrov na uro. Po novem so tudi prekrščitve dovoljene hitrosti razvrščene v štiri kategorije in sicer do 10, od 10 do 30, od 30 do 50 in nad 50 kilometrov na uro. Podobno je seveda razdeljeno tudi kaznovanje.

Med razpravo v vezni skupščini je delegat Hrvaške Edvard Cencić postavil vprašanje, kako bo s finansiranjem olimpijskih iger 1984 v Sarajevu. Doslej se ni bilo doseglo soglasje republik in pokrajin o načinu finansiranja oziroma glede virov, je med drugim rečeno v odgovoru ZIS. Kot je znano, je stajal predlog, naj bi dve tretjini potrebnega denarja zagotovila Sarajevo in BiH, tretjino na druge republike in pokrajine. (dd)

Delegacija iz SRS na obisku v Veneti

BENETKE — V okviru sodelovanja med delavci Alpe-Adria se je večerj mudila v Benetkah delegacija iz SRS Slovenije, ki jo je vodil predsednik odbora za mednarodno sodelovanje Drago Mirošič. Na večeršnjem srečanju so se slo-

Z MEDSEBOJNIM OBRAČUNAVANJEM KANDIDATA POSKUŠALA PREPRIČATI NEODLOČENE VOLIVCE

TELEVIZIJSKI SPOPAD MED REAGANOM IN CARTERJEM BREZ ZMAGOVALCA: VPRAŠANJE BELE HIŠE ŠE ODPRTO

Carter in Reagan si podajata roko ob koncu televizijskega »vboja«

(Telefoto AP)

Predsednik Carter je republikanskemu kandidatu očitil, da večkrat spreminja svoja politična stališča
Ronald Reagan pa je obtožil sedanjo administracijo, da poriva v prepad ameriško gospodarstvo

CLEVELAND — Z večeršnjim televizijskim spopadom v Clevelandu med Carterjem in Reaganom si ameriški volivci ne bodo mogli kaj prida pomagati pri svojih izbirah 4. novembra. Tretji kandidat Anderson, ki so ga izključili iz tega volilnega kroga, je komentiral, da sta oba prikazala le svojo prazno malbo in da zato ne more biti zmagovalca. Priznani ameriški profesor retorike so sicer ugotovili, da je bil Reagan boljši od Carterja. Z uporabo metod, s katerimi ocenjuje svoje študente, so pršli do rezultata, da je republikanski kandidat prekosil demokratskega za eno točko, 161 proti 160.

Politični opazovalci so še previdnejši in trdijo, da ni mogoče tako hitro oceniti vpliva skupnega televizijskega nastopa obeh kandidatov, še posebno ker sta oba usmerila svojo pozornost na volivce, ki se še niso odločili, komu bodo oddali svoj glas. V devetdesetih minutah televizijskega besednega boja sta se oba kandidata medsebojno obtoževala, da kujeta bedno politiko, ki je neprimerna in bo povečala nevarnost vojne ter pahnila v prepad ameriško gospodarstvo. Sedanji predsednik Carter, ki je bil večji del debate v ofenzivi, je nadel vprašanje popuščanja napetosti in svetovnega mira. Dodal je, da je kandidat republikanske stranke neprimerno za mesto predsednika ZDA v dobi jedrskega orožja, ker je preveč nevaren in nepredviden.

Reagan pa mu je zelo umirjeno odgovoril, da sta Carterjeva neodločnost in nesposobnost za reševanje kriz prava nevarnost za svetovni mir. Pri tem je nadel izraz dobrega in umirjenega junaka, ki ga je igral že v tolikih filmih. Poudaril je, da se tudi sam zavzema za mir, vendar če bo izvoljen za predsednika ne namerava dovoliti, da bi se še naprej kralja ameriška vojaška moč. Čeprav nasprotuje ratifikaciji sporazumov SALT 2, tega ne dela, ker hoče poslabšati odnose s SZ, ampak ker želi, da se veseliš dogovoriti tudi o zmanjšanju jedrskega orožja, tako da ne bi nobena od obeh držav predstavljala nevarnosti za drugo. Vendar je Reagan poskušal dati večji poudarek notranjim vprašanjem, kjer je obtoževal Carterja, da je v zadnjih štirih letih oslabil ZDA. Njegova gospodarska politika naj bi okrepila inflacijo in povečala število nezaposlenih.

Carter pa je v odgovor na te obtožbe podčrtal uspehe v energetski politiki, kjer so postale ZDA bolj samostojne. Dobro podkovan s področja je tudi očitil Reaganu, da njegovi načrti o enoletnem inflacijskega leta ne povečajo števila nezaposlenih. Obenem pa je poudaril, da je republikanski kandidat

OB MRZLIČNEM PRIČAKOVANJU VSE AMERIŠKE JAVNOSTI

IRANSKI PARLAMENT ŠE NI SPREJEL SKLEPA O USODI PRIPRTH AMERIŠKIH DIPLOMATOV

Predsednik Banisadr poslal neuvrščnim državam zahtevo, naj obsodijo iraški napad - Vojna se nadaljuje na vseh frontah z nezmanjšano ostrino

TEHERAN, WASHINGTON, BAGDAD — Iranski parlament ni ni večerj sprejel končnega sklepa o usodi 52 ameriških talcev. Na razpravi za zaprtimi vrati ni bilo prišlo do bistvenih premikov, vsaj po trditvah raznih parlamentarnih, ki zagotavljajo, da se razprava nadaljuje v luči Homenijevih smernic in nasvetov. Danes se bo medila ponovno sestal, razprava bo kot kaže javna, ker optimisti ocenjujejo kot dokaz, da so večerj sprejeli okvirni sporazumi, ki ga bodo danes sporočili vsemu svetu. Za pesimiste pa je to slabo znamenje, saj dokazuje javna razprava, da bodo problem talcev trenutno odložili in bodo razpravljali o vojni z Irakom. O talcih bodo torej razpravljali šele v soboto, po petkovem prazničnem dnevu.

Čakanje ameriške javnosti, obeh predstavljenih kandidatov in svojcev talcev se torej nadaljuje. Glasnik ameriškega državnega tajništva je večerj zavračal vprašanja časnih karjev z izjavo: »Vemo toliko, kot smo vedeli prej, vztrajamo pri čakanju.« Previdnost Carterjeve administracije je torej jasna. Po številnih mrzlih prerah in razočaranjih

polja in tamkajšnje industrijske o-brate. Teheranski »phantom« pa so bili po trditvah iranskega generalstaba najaktivnejši na južni fronti. Kjer so toliko iranske položaje ob Koramšarju in pred Abadnom.

Vojna se torej nadaljuje z nezmanjšano ostrino, da se manjša verjetnost mirne zgladitve spora med državama. Iranski predsednik Banisadr je že poslal številnim neuvrščnim državam pisma, v katerih zahteva, naj obsodijo iraški napad. Iran torej ne odstopa od svojega načelnega stališča, da so pogajanja možna šele, ko bo zadnji iraški vojak zapustil iransko ozemlje. Predsednik Banisadr pa ni zavrnil pobude neuvrščnih držav o ustanovitvi posebnega ministrskega odbora, ki bi iskal možnosti ponovne vzpostavitve mostov sožitja med državama. To je navezovanje edino pozitivno znamenje ob vseh dosedanjih diplomatskih neuspehih.

Z nadaljevanjem iransko-irakeškega spopada pa se medtem še poglabljajo razdori in nasprotovanja med posameznimi arabskimi državami. Kairski »Al-Ahram« je pisal, da ni bil razkol v arabskem svetu nikoli tako globok kot danes: »Direk je preknil diplomatske odnose s Sirijo, slednja je sovražna do Jordanije, Alžirja je proti Maroku, Saudska Arabija pa proti Libiji.«

Kako daleč je že prišel spor med Saudsko Arabijo in libijsko džamahirijo pa dovolj zgornjo prča pomeni večeršnjih riadskih dnevnikov, ki zahtevajo, da vnesejo v dnevi pred »prihodnjega arabskega vrha v Amanu tudi problem Geda-fija, saj je nedopustno, da norec smeši svojo državo.« Riad se nepoveduje primerne ukrepe proti enodgovornemu muslimanskemu Arabu, ki s svojimi brezskrbnimi in bogokletnimi govori blati svetost Meke.

Mitja Ribičič sprejel delegacijo Železne županije

LJUBLJANA — Med dvodnevним obiskom delegacije domovinske ljudske fronte Železne županije iz Madžarske v Sloveniji je goste, ki jih vodi sekretar domovinske ljudske fronte Železne županije Imre Mesáros danes sprejel predsednik republike konferencie SZ DL Slovenije Mitja Ribičič s sodelavci in se z njimi zadržal v daljšem razgovoru, med katerim so izmenjali mnenje o aktualnih političnih dogodkih ter se posebej pogovorili o položaju slovenske manjšine v Porabju in madžarske narodnosti v Jugoslaviji. Gostje so se se posebej zanimali za vprašanje in ureditve obitnih dejavnosti in podrobnosti o gospodarstvu v zasebnem in družbenem sektorju v SRS.

NA POVABILO SOVJETSE PARTIJE IN VLADE

KANIA IN PINKOWSKI DANES NA OBISKU V SZ

Politični urad poljske partije o gospodarskih težavah - Zavrjena zahteva po registraciji sindikata »Kmočka solidarnost«

VARSAVA — Prvi sekretar CK enotne poljske delavske partije Stanislaw Kania in ministrski predsednik Jozef Pinkowski bosta danes odpotovala v Moskvo na povabilo sovjetske vlade in CK komunistične poljske uradna tiskovna agencija PAP, kot sovjetska TASS, ki dodajata, da gre za »priateljski delovni obisk«. Predvidevajo, da se bo Kania srečal z Brežnevom takoj po prihodu v Moskvo.

Poljska tiskovna agencija PAP ni natančno določila, koliko dni se bo poljska delegacija mudila v Sovjetski zvezi. Opazovalci medtem domneva, da bi se moral ministrski predsednik Pinkowski že jutri do polnice srečati z delegacijo poljskega neodvisnega sindikata »Solidarnost«.

Včeraj se je v Varšavi sestal politični urad poljske partije, ki je vzel v pretes splošni položaj v državi. Voditelji so ugotovili, da država trenutno doživlja izredno težje trenutke, predvsem na gospodarskem področju. Vest je sporočila poljske televizije, ki je dalje komentirala, da se mora sedaj partija nujno obvezati, da bo izpolnjevala vse tiste spozornice, ki je podpisala po juljskih in avgustovskih stvarkih.

Upravno sodišče iz Varšave pa je večerj zavrnilo prošnjo po ustanovitvi novega sindikata »Kmočka solidarnost«, ki je že sodeloval pri neodvisnem sindikatu »Solidarnost« iz Gdansk. Gre torej za dogodek, ki predstavlja nadaljnjo zožitev že itak zelo napetega stanja na Poljskem. Prav zaradi te napetosti

Eksplodizija na pekiški postaji 7 ljudi mrtvih

PEKING — V prvih popoldanskih urah je prišlo na pekiški železniški postaji do hude eksplozije, med katero je baje 7 oseb izgubilo življenje, 30 oseb pa je ostalo ranjenih. Vest so sporočili uradni pekiški viri. Ni jasno, če je bil to atentat ali pa je bila eksplozija nenamerna. V trenutku nesreče je bila na železniški postaji množica ljudi. Kaže, da je prišlo do eksplozije v prvem nadstropju postojaje.

BONN — Glasnik zahodnonemške vlade je izjavil, da domnevne delovalnice marke ne bo Gospodarski operaterj napreval trdijo, da bo pred koncem 1981 leta položaj nemške valute zopet dovolj tuden.

Veselin Djuranović bo obiskal Kitajsko

BEOGRAD — Predsednik veznega sveta Veselin Djuranović bo v začetku novembra obiskal Kitajsko. Na uradni in prijateljski obisk Djuranović odhaja na povabilo predsednika državnega sveta Kitajske Zhua Ziyanga. (dd)

PARLAMENTARNI ZAPLETI AFERE O PREKUPČEVANJU Z NAFTNIMI DERIVATI

Vrsta političnih osebnosti vpletenih v škandal?

RIM — Potem ko je misovski poslanec Pisanò v tork v parlamentu javno obtožil ministra Bisaglia, da je osebo vpleten v petrolejski škandal, se je pozornost vseh političnih opazovalcev usmerila iz uradov raznih prefektur v senat. Minister Bisaglia je odgovoril Pisanòju in zanikal vsakršno krivdo ter obenem prijavil misovski predstavniku sodišču zaradi obtoževanja. Ime vidne osebnosti KD je prišlo na dan po tem, ko je iz krogov milanske prefektуре vedno vsiljivejša krožila vest, da je afera o nafni vodila po mepmna osebnosti iz Veneta, kjer ima Bisaglia svoj čevd.

Minister Bisaglia pa ni edini, čigar ime povezujejo s sieparjenjem davkarje s prekupčevanjem naftnih derivatov. Pravzaprav Bisaglio obtožuje le misovski poslanec, bolj zapleten pa je položaj štirih drugih političnih predstavnikov (dveh socialistov, ki sta podtajnika v sedanjih Forlanjevi vladi in dveh demokristjanov »morotejev«), ki naj bi buje prejel številne bančne čeke, ki jih je podpisal bivši častni konzul Čila v Milanu in lastnik družbe »Sofima« Bruno Musselli. Oba socijalistična podtajnika sta zanikala vsakršno povezavo z afero o nafni. Dejala sta, da sta čke prejelja le za svoje odvetniške usluge.

Glasilo socialistične stranke »Avanti« pa piše, da se je poskus vpletanja socialističnih parlamentarcev v »petrolejski škandal« popolnoma izjalovil.

Včerajšnje časnikarske novice so seveda izzvale val parlamentarnih vprašanj in resolucij političnih osebnosti in strank. Liberalca Zanone in Bozzi pa sta v pismu ministrskemu predsedniku Forlaniju predlagala naj se vpleteni ovincentarci zagovarjajo neposredno pred senatsko skupščino ali poslansko zbornico. O celotni zadevi pa bo v tork spregovoril tudi finančni minister Reviglio, ki bo seveda predvsem govoril o finančnem pri-

utraj iz Sovodenj. Na razpolago je rici dežurna lekarna D'Udine, Tr
e nekaj prostih mest. | sv. Frančiška, tel. 21-24.

